

Spotkanie Zespołu ds. lasów o wiodącej funkcji społecznej wokół miast Gdańsk-Sopot-Gdynia

Sprawozdanie ze spotkania nr 1.

Data: 12.09.2024r.

Miejsce: Centrum Kompetencji STOS, Politechnika Gdańska, przy ul. Traugutta

Uczestnicy spotkania:

Wojewoda Pomorska: Beata Rutkiewicz – gospodarz spotkania

Pełnomocniczka Wojewody: Katarzyna Szafranowicz

Zespół ds. lasów o wiodącej funkcji społecznej, wyznaczony przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska, w reprezentacji:

Udział osobisty:

- Marek Kowalewski: Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Gdańsku
- Łukasz Latała: Ministerstwo Klimatu i Środowiska
- Edyta Kostańczuk: Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych
- Sebastian Klisz: Nadleśnictwo Gdańsk
- Anna Moś: Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego
- Marta Żebrowska-Baj: Starostwo Powiatowe w Pucku
- Teresa Klas: Starostwo Powiatowe w Wejherowie
- Tadeusz Schenk: Urząd Miasta Gdyni
- Aleksandra Gosk: Urząd Miasta Sopotu
- Magdalena Bartczak: Gmina Miejska Reda
- Paweł Dąbrowski: Gmina Miejska Rumia
- Ewa Sykut: Gmina Szemud
- Marcin Tryksza: Gmina Miejska Gdańsk
- Marek Ziółkowski: Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Gdańsku
- Wiesław Lubiewski: Stowarzyszenie Przedsiębiorców Leśnych
- Stanisław Szymerkowski: PPHU Tartak Szymerkowski
- Marzena Niemczyk: Instytut Badawczy Leśnictwa
- Brunon Wołosz: Fundacja „Fidelis Siluas”
- Błażej Konkół: Związek Gmin Pomorskich
- Danuta Grodzicka-Kozak: Stowarzyszenie Polski Klub Ekologiczny Okręg Pomorski z siedzibą w Gdańsku

- Małgorzata Wójcik: Stowarzyszenie BRYZA (w zastępstwie za Sławomira Januszewskiego)
- Piotr Kamont: Stowarzyszenie jestem na pTAK!
- Karol Gzyl: Związek Harcerstwa Polskiego
- Zbigniew Kuszlewicz: Krajowy Sekretariat Zasobów Naturalnych, Ochrony Środowiska i Leśnictwa NSZZ „Solidarność”
- Adrian Grzegorz: Natural Forest Foundation
- Łukasz Piesiewicz: Stowarzyszenia „Miasto Wspólne”

Udział online:

- Mariusz Drozd: Starostwo Powiatowe w Pruszczu Gdańskim
- Karol Wrosz: Gmina Wejherowo
- Arkadiusz Kukliński: Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej
- Wioleta Tomczak: Posłanka
- Łukasz Kochowski: Związek Harcerstwa Polskiego Chorągiew Gdańska
- Paweł Pawlaczyk: Klub Przyrodników

Operatorzy – Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Gdańsku:

- Agnieszka Glińska-Hryckiewicz
- Adrian Wiśniowski

Asystent społeczny posłanki Wiolety Tomczak:

Paweł Szutowicz

Facylitatorzy - stowarzyszenie Inicjatywa Miasto, w reprezentacji:

- Piotr Czyż
- Mateusz Sylwestrzak
- Weronika Mazurkiewicz
- Natalia Biedrzycka (online) – sporządzająca sprawozdanie

Na spotkaniu inauguracyjnym szczegółowo omówiono kluczowe cele prac Zespołu, wysłuchano głosów interesariuszy oraz zaprezentowano metodykę prac. Uczestnicy zostali zaznajomieni z zasadami, które będą stanowiły fundament prac Zespołu, takimi jak: zasada dobrej wiary, powszechność, przejrzystość, responsywność, koordynacja, przewidywalność oraz poszanowanie interesu publicznego. Dodatkowo omówiono szczegółowe reguły dialogu, które będą obowiązywać podczas kolejnych etapów prac. Istotnym elementem prezentacji było podkreślenie znaczenia poszanowania odmiennych perspektyw oraz otwartości na konstruktywną wymianę poglądów.

W dalszej części spotkania zaprezentowano założenia dotyczące opracowania wytycznych po zakończeniu prac Zespołu. W sposób ogólny przedstawiono kryteria identyfikacji obszarów o szczególnym znaczeniu społecznym oraz omówiono zasady zarządzania lasami o wysokich walorach społecznych, odwołując się do wytycznych i rekomendacji wynikających z Ogólnopolskiej Narady o Lasach.

Zaprezentowana oraz przyjęta w trakcie spotkania metodyka zakłada pracę Zespołu polegającą na stopniowym uszczegółowieniu zagadnień zgodnie w proponowaną hierarchią:

Cele / kryteria / funkcje / korekty / rozwiązania / konsekwencje.

Ten ramowy schemat służyć ma uporządkowaniu dyskusji na temat proponowanych w trakcie prac Zespołu wskazań.

Wnioski organizacyjne odnoszące się do spotkania:

1. Regulamin

W trakcie dyskusji wprowadzającej uczestnicy spotkania zaznaczyli potrzebę przyjęcia regulaminu działań Zespołu ds. lasów o wiodącej funkcji społecznej. Ze względu na brak aktualnego regulaminu przesłanego przez Ministerstwo, przedstawiciel Ministerstwa zaproponował by obecne spotkanie zostało przeprowadzone jako dyskusja ogólna wprowadzająca do procesu. Na spotkaniu nie będą padały rozstrzygnięcia wiążące, inne niż te o charakterze organizacyjnym.

2. Prezentacja RDLP:

Na początku spotkania uczestnicy zgłosili wniosek o zdjęcie z agendy spotkania przeprowadzenia prezentacji przygotowanej przez RDLP lub o jej przesunięcie na koniec spotkania, uzasadniając swoje stanowisko potrzebą skoncentrowania się na kluczowych kwestiach dyskusyjnych oraz efektywnym wykorzystaniu dostępnego czasu. Padło również uzasadnienie odnoszące się do ewentualnej próby manipulacji odbiorców. Ze względu na ograniczenia czasowe oraz napięty harmonogram, ostatecznie podjęto decyzję o rezygnacji z prezentacji. Należy zaznaczyć, że w trakcie spotkania pojawiły się również wnioski o przeprowadzenie prezentacji.

3. Udostępnienie materiałów:

Uczestnicy zgłosili wniosek o udostępnienie kluczowych dokumentów i materiałów niezbędnych do kontynuowania dalszych działań oraz prowadzenia merytorycznych dyskusji. W szczególności zwrócili się o wytyczne i rekomendacje wynikające z Ogólnopolskiej Narady o Lasach oraz o mapy związane z omawianymi zagadnieniami. Uczestników zapewniono, że wszystkie strony otrzymają jednolity zestaw informacji, a materiały zostaną niezwłocznie przekazane.

4. Obawy dotyczące weryfikacji Raportu z ustaleniami Zespołu:

Uczestnicy wyrazili swoje obawy dotyczące potencjalnych zmian, które mogłyby zostać wprowadzone do Raportu z ustaleniami Zespołu podczas jego weryfikacji przez RDLP, DGLP oraz Wojewodę. Obawiali się, że modyfikacje dokonane na etapie weryfikacji mogą nie uzyskać ich aprobaty, co mogłoby wpłynąć na ostateczny kształt dokumentu. W odpowiedzi Wojewoda zapewniła, że w procesie weryfikacji raportu nie będą wprowadzane żadne zmiany merytoryczne bez zgody uczestników. Podkreśliła, że to uczestnicy procesu decydują o treści dokumentu, a jej rola ogranicza się do nadzoru nad zgodnością formalną.

5. Wniosek o dyskusję merytoryczną:

Uczestnicy zgłosili również wniosek o możliwość przeprowadzenia dyskusji dotyczącej podstaw merytorycznych niektórych zagadnień, uwzględniając różnorodne perspektywy na przedmiot debaty. Ustalono, że podczas kolejnego spotkania uczestnicy będą mieli okazję zaprezentować własne wizje oraz modele zagospodarowania, które odzwierciedlają ich intencje, cele i punkt widzenia. Zaproponowano, aby każda

prezentacja trwała około 15 minut, po czym przewidziany będzie czas na pytania i odpowiedzi.

Uwagi ogólne:

1. Stałe narzędzie konsultacyjne i rola samorządu:

Podczas spotkania omówiono kwestię utworzenia stałego mechanizmu konsultacyjnego, który miałby służyć długofalowej współpracy w zakresie gospodarki leśnej na terenach o szczególnych walorach społecznych. Dyskusja dotyczyła również roli samorządów w tych działaniach. Na to pytanie odpowiedział pan Łukasz Latała, podkreślając, że samorządy zostaną włączone w proces tworzenia Planu Urządzenia Lasu (PUL), co ma na celu zapewnienie, że lokalne władze będą miały realny wpływ na decyzje związane z zarządzaniem terenami leśnymi. Ponadto poinformowano, że obecnie działa grupa robocza, której celem jest opracowanie rozwiązań prawnych umożliwiających wprowadzenie trwałego mechanizmu konsultacyjnego w nadzorze nad lasami.

2. Wprowadzenie kategorii lasów aglomeracyjnych:

Kolejnym istotnym zagadnieniem była konieczność utworzenia nowej kategorii tak zwanych "lasów aglomeracyjnych", które wymagałyby specjalnych, odrębnych uregulowań w procesie legislacyjnym. Pani Danuta Grodzicka-Kozak (Stowarzyszenie Polski Klub Ekologiczny) odnotowała potrzebę włączenia do Ustawy o lasach oddzielnej struktury lasów, nazwanych lasami aglomeracyjnymi. Ze względu na swoje specyficzne położenie oraz funkcje pełnione w obszarach miejskich, lasy te potrzebują szczególnych zasad zarządzania. Pan Łukasz Latała potwierdził, że kwestia ta zostanie dopracowana oraz fakt że proces opracowywania koncepcji lasów społecznych wpisuje się w zaproponowany przez przedmówcę kierunek. Kluczowym aspektem będzie ustalenie, czy lasy aglomeracyjne stanowić będą zupełnie nową kategorię w systemie prawnym, czy też zostaną objęte istniejącymi przepisami, które zostaną odpowiednio zmodyfikowane, aby dostosować je do specyficznych potrzeb tych terenów.

3. Uwzględnienie lasów komunalnych i prywatnych:

W toku dyskusji pojawiło się pytanie dotyczące lasów komunalnych oraz prywatnych. Sugerowano, że prace Zespołu powinny objąć również te obszary, zwłaszcza w kontekście stref styku i buforowych, które odgrywają kluczową rolę w zrównoważonym zarządzaniu terenami leśnymi. Uczestnicy podkreślili, że działania te mogłyby obejmować nie tylko lasy zarządzane przez instytucje publiczne, lecz także te należące do samorządów lokalnych i prywatnych właścicieli. Wojewoda odniósł się do tych uwag, zaznaczając, że zagadnienie to jest istotne i powinno zostać rozważone na poziomie ministerialnym.

4. Przedstawione cele uczestników dyskusji

Przeprowadzona dyskusja pozwoliła wyłonić trzy podejścia do sposobu prowadzenia gospodarki leśnej w obszarze lasów społecznych. Są to: orientacja nakierowana na wyłącznie lasów społecznych z pozyskania drewna, z zastrzeżeniem względów bezpieczeństwa, orientacja wskazująca na potrzebę częściowych wyłączeń i ograniczeń podyktowanych względami przyrodniczymi, orientacja przestrzegająca przed poprzednimi oraz wskazująca na potrzebę kontynuowania obecnej gospodarki leśnej.

5. Data i miejsce II spotkania

W trakcie spotkania ustalono, zgodnie z inicjatywą Wojewody, że kolejne spotkanie o charakterze prelekcji zostanie przeprowadzone 25.09.2024r. o godz. 17.00 w siedzibie Wojewody.

6. Odebranie głosu członkowi zespołu

W trakcie spotkania facylitator odebrał głos Panu Brunonowi Wołoszowi ze względu na łamanie przez niego jednej z przyjętych zasad dyskusji: Każdemu wolno wyrażać swoje postawy, pragnienia i potrzeby bez wahania.

7. Głosy krytyczne względem facylitatora

Cześć osób z zespołu zgłosiło głos krytyczny wobec użycia przez facylitatora roboczego określenia: radykalny na jedną z postulowanych propozycji: wyłącznie lasów społecznych z pozyskania drewna, z zastrzeżeniem względów bezpieczeństwa. Facylitator z góry przeprosił za użycie tego upraszczającego sformułowania i poprosił postulujących o sformułowanie własnego skrótowego określenia na swoje postulaty.

Uwagi do protokołu:

Pan Brunon Wołosz, reprezentujący stowarzyszenie Fidelis Siluas, zwrócił się z prośbą o odnotowanie w protokole, że nie rozumie przyjętej w trakcie obrad metodyki prac. Wskazał, iż w jego opinii jedynym właściwym podejściem do kwestii lasów o szczególnym znaczeniu społecznym jest całkowite wyłączenie obszaru TPK z jakichkolwiek procesów związanych z gospodarką leśną.